

14. december 2016

J. nr. 00.17.00A30-0002

Referat fra møde i Grønt Dialogforum 12. december 2016 kl. 16-18 på Skovløkken 4, Tejn, kantinen.

Deltagere: Carsten Scheibye (KB), Jesper Lindstrøm Larsen (TMU), Bo Haxthausen (TMU), Erik Thorsen (Sportsfiskerne), Jens Christensen (DOF), Finn Hansen (Bornholms Naturhistoriske Forening), Kurt Jensen (Friluftsrådet), Jens S. Koefoed (Bornholms Landbrug), Poul Veise (DN), Søren Friese (Naturstyrelsen Bornholm), Hans Jørgen Jensen (LAG Bornholm), Mikkel Høst (Bornholms Miljø- og Energiforening/Energitjenesten), Cæsar Funch Jensen (BOFA), Mogens Ellebye (Jægerne), Steffen A. Jørgensen (Skovdyrkerne), Finn Ole Nielsen (Bornholms Museum), Karen Nørregaard (Bornholmske Borgerforeningers Samvirke), Lena Schenk (EUB), Ilsebil Hansen (TM), Martin Petersen (TM), Ole Holm Pedersen (TM), Katrine Høst (TM).

Afbud: Pernille Lydolph (Destination Bornholm), Hans Henrik Ipsen (Bornholms Energi & Forsyning), Lena Schenk (EUB)

Referent: Katrine Høst (TM)

Forkortelse:

TM: Center for Teknik og Miljø.

EUB: Center for Erhverv, Uddannelse og Beskæftigelse

Punkterne er inddelt i:

B = beslutnings- eller godkendelsespunkt

O = orienteringspunkt

D = drøftelse

1. Godkendelse af dagsorden (B).

Dagsorden blev godkendt uden kommentarer.

2. Godkendelse af referat fra møde den 22. august 2016 (B).

Referatet blev godkendt uden kommentarer.

3. Friluftspolitik i kommunen (O og D).

På seneste møde i Grønt Dialogforum blev det foreslået at invitere en 'friluftskyndig' til at holde oplæg om emnet friluftspolitik/strategi, og Friluftsrådet havde derfor inviteret Sara Klinke Wæver fra Friluftsrådet til at komme og holde oplæg om emnet på dagens møde. Sara Klinke Wæver er politisk konsulent i Friluftsrådets sekretariat og har herigennem kontakt til omkring halvdelen af landets kommuner.

Kort resumé af Saras oplæg:

Friluftsliv favner meget bredt. En friluftspolitik/strategi kan koordinere de mange interesser og være en samlet prioriteret plan for, hvordan fremtidens friluftsliv bedst kan planlægges. En af styrkerne er, at der er tale om planlægning på tværs af forvaltninger. Sara oplever, at der er stor forskel på, hvordan kommunerne arbejder, og at det kun er 18 af kommunerne, som i de eksisterende kommuneplaner har et eget afsnit om friluftsliv. Men i de senere år er der en del kommuner, der har udarbejdet eller er i gang med at udarbejde friluftsstrategier. Det er forskelligt, hvordan kommunerne prioriterer og fastlægger fokus i deres planlægning. Sara fremhæver som eksempel på en god friluftsstrategi Nordfyns Kommune.

Sara havde orienteret sig i de planer og strategier for Bornholm, som rummer friluftsliv/outdooraktiviteter herunder kommuneplanen, hvor der er et eget afsnit om 'Rekreative områder og friluftsliv'. Hendes indtryk herudfra var, at friluftsliv og herunder outdooraktiviteter er et vigtigt og prioriteret område på Bornholm bl.a. i forhold til turisme. Hun oplever, at politikker/strategier på området er skabt i hver sin plan, og at det, efter hendes vurdering vil give mening at samle det i én samlet strategi. Herved vil man bedre kunne få overblik over faciliteter/grupper/aktiviteter og på baggrund heraf sætte mål for, hvad man vil satse på.

Se i øvrigt powerpoint-præsentation.

Der var efterfølgende spørgsmål og drøftelse, som opsummeret omhandlede:

- Hvordan binde forskellige instanser – herunder kommune og stat (Naturstyrelsen) sammen i en fælles strategi? Sara: havde ikke en færdig løsning men lagde vægt på, at det er vigtigt i processen at involvere interesser/lodsejere og lave aftaler evt. forpligtet ned på handlingsniveau, så man ikke ender med plan, som går imod f.eks. Naturstyrelsens interesser.
- Økonomi – hvor mange penge afsættes i kommunerne til området? Sara: havde ikke tal fra kommunerne og bemærkede, at det i første omgang handler om at få skabt en ramme for, hvad man gerne vil diskutere, og hvad man gerne vil opnå samt involvere aktører.
- Er det centrale erhverv/turisme eller friluftsliv? Sara: vurderede, at man ikke behøver at opdele, men at en strategi kan rumme det hele og tilgodese de forskellige behov.
- Er der tale om fysisk planlægning ned på arealniveau eller på mere overordnet niveau? Sara: det handler både om fysisk planlægning i forhold til f.eks. faciliteter, men også overvejelser på et mere abstrakt/overordnet niveau om, hvordan vi vil prioritere, og hvilken retning vi gerne vil bevæge os i.

- Har vi konflikter knytter til friluftsområdet på Bornholm i dag? Ilsebil Hansen (TM) svarede, at vi har meget få henvendelser og oplevelser vedr. problemer med interessekonflikter på området.
- Vi har allerede et omfattende afsnit i kommuneplanen, har vi behov for en strategi mere? Sara: synes alligevel, at der er god grund til at samle det, sætte det helt centralt og anerkende, hvor stor betydning, det har.
- Bemærkning: Behov gror op hen ad vejen, og konkrete tiltag kommer ofte nedefra. Svært at planlægge for dette.
- Bemærkning: Hvordan får vi alle en større værdi ud af dette? Vi har alle glæde af de aktiviteter og faciliteter, som erhvervet igangsætter. Kan vi lave en kobling mellem Bright Green Island-strategien og outdoorerhvervet?
- Bemærkning: Bright Green Island kan brede sig til flere ting. En række institutioner (skoler) på Bornholm har friluftsliv som tema. Kunne vi understøtte, at flere institutioner har en stærkere profil i forhold til Bornholm og de gode muligheder for friluftsliv.

Martin Petersen (TM) orienterede om, at som opfølgning på drøftelse af emnet friluftspolitik/strategi på de to foregående møder i Grønt Dialogforum er der nedsat en gruppe bestående af Søren Friese (NST), Kurt Jensen (Friluftsrådet), Erik Thorsen (Sportsfiskerne og Friluftsrådet), Pernille Lydolph og Peter Juel (begge Destination Bornholm) samt Ilsebil Hansen, Ole Holm Pedersen, Martin Petersen og Katrine Høst fra TM. Gruppen holdt møde den 8. november med det formål at se på, hvad vi har i forvejen, og hvad der eventuelt er behov for på friluftsområdet. Gruppens medlemmer indkaldes til et nyt møde i januar for at samle op på inputs fra dagens møde i Grønt Dialogforum og komme frem til en anbefaling. Emnet følges op på næste møde i Grønt Dialogforum.

4. Orientering om status for Bright Green Island-strategien, Lena Schenk, EUB (O og D)

Punktet udgik, idet Lena Schenk blev forhindret i at møde op. Punktet udsættes til næste møde.

5. Forslag til Natura 2000-handleplaner 2016-21 i høring, TM (O)

De kommunale Natura 2000-handleplaner blev offentliggjort den 17. oktober og er i høring til og med den 12. december 2016. Katrine Høst (TM) orienterede kort om planernes indhold, indkomne høringssvar og videre proces. Processen er nu, at planerne skal tilrettes på baggrund af høringssvarene, der skal tilføjes resuméer af offentlige lodsejeres egne drift- og plejeplaner, og planerne skal endeligt vedtages af TMU inden den 20. april 2017. Se også powerpoint-præsentation.

DOF kommenterede, at det i første omgang ser ud til at være positiv læsning, men at det er svært at forholde tallene til konkrete arealer, og at materialet derfor er svært at forholde sig konkret til, hvilket også afspejles i, at organisationerne ikke har indgivet høringssvar. Bornholms Landbrug kommenterede, at det af samme grund er svært for den enkelte lodsejer at forholde sig til informationerne i planerne.

TM er enig i, at handleplanerne har en svær form, idet de netop skal operere på overordnet niveau og ikke gå ned på arealniveau, men at det bl.a. er en måde at gøre status over indsats og behov på.

6. Orientering vedr. vandråd, TM (O)

Kort orientering om kommende nye opgaver for kommuner og vandråd ved Katrine Høst (TM). Se powerpoint-præsentation.

TM afventer lige nu vedtagelse af en lov og en efterfølgende bekendtgørelse, som skal beskrive de kommende vandråds roller og opgaver. TM vil sætte arbejdet i gang, når den nødvendige lovgivning er på plads, og der er klarhed over opgaven.

Der følges op med en orientering på næste møde i Grønt Dialogforum.

7. Revision af forretningsorden, TM (B)

Forslag til revideret forretningsorden blev godkendt af Grønt Dialogforum. Den reviderede forretningsorden skal herefter godkendes på næste møde i Teknik- og Miljøudvalget.

Det blev bemærket, at idet Agenda 21-strategien er indarbejdet i Bornholms Udviklingsstrategi, er det svært at finde den og tjekke, om lovgivningen er opfyldt. Der kan være både fordele og ulemper ved at indarbejde den sammen med andre planer.

Martin Petersen (TM) orienterede om, at der for den kommende kommuneplan arbejdes med en model, hvor kommuneplanen vil få karakter af en paraply for kommunens forskellige strategier, planer og politikker.

8. Forslag til mødeplan for 2017, TM (B)

Det blev vedtaget, at møder i 2017 bliver afholdt mandage den 24. april, 21. august og 11. december kl. 16-18. Der udsendes særskilt mødeindkaldelse med angivelse af mødested.

9. Eventuelt

Poul Veise, DN, og Jens Koefoed, BL, orienterede fra et møde afholdt den 8. december 2016 om drift af private skove på Bornholm. DN og Bornholms Landbrug havde indbudt myndigheder, kommunen, museet, entreprenører og rådgivere.

Poul Veise oplyste, at de private skove udgør ca. 10 % af Bornholms areal. Bondeskovene har typisk været drevet som plukhugst, men forhold som bl.a. skovningsmaskiner og prisen på flis, kan ændre på dette. Bornholms Energi- og Forsyning har omlagt deres anlæg, så de nu har brug for store mængder flis, og der er som følge heraf en risiko for, at gamle bornholmske bondeskove bliver renafdrevet, hvilket der er eksempler på. Bondeskovene har ofte en stor naturmæssig værdi, og der kan også være kulturværdier, som kan blive forringet eller ødelagt.

Skovloven hindrer ikke, at et areal renafdrives, dog skal træet være hugstmodent. På mødet var der enighed om, at rådgivere bør være særligt opmærksomme og bør rådgive skovejeren om, at vedkommende kan vælge at drive skoven som plukhugst eller lade dele af skoven stå, efterlade gamle træer mm.